

El Carrilet arriba a la Vall

Anna Jurado

Fotos: Anna Jurado/Arxiu E.C.

Recorregut vital d'un tren

Amb la intenció d'afavorir el desenvolupament de la indústria surotapera, i per tal de crear un enllaç entre Sant Feliu de Guíxols i Girona, el 29 de juny de 1892 s'inaugura el tren de Sant Feliu o Carrilet, el *Feliuet*, nom que li havia posat el poble. Un dia després, el 30 de juny a les 5'01 hores, el primer tren estrenava el recorregut, amb la màquina engalanada de flors, seguit per una banda musical i l'estació plena de gent que volia pujar-hi.

El Carrilet va ser l'enllaç entre el principal port de la zona, -al qual es va fer arribar un tram de via-, i la resta de la comarca de la Selva. El port de Sant Feliu disposava de tres vies i un magatzem. Actualment queda alguna via però el magatzem va ser enderrocat; per tal de facilitar el transbordament de mercaderies, quatre trens diaris en cada sentit tardaven unes dues hores en anar de Sant Feliu a Girona, dependent de la classe en què es viatjava. Els diumenges i festius, o a l'estiu, hi podia haver fins a sis trens diaris, i en motiu de les festes majors de Cassà o Llagostera hi havia trens especials. Sovint, per fires de Sant Narcís o Tots Sants, es recorria a la doble o triple tracció, amb dues i tres màquines que arrossegaven els cotxes carregats de gent dels pobles del voltant. Els dissabtes també sortia un tren especial, per anar a mercat a Girona. Hi havia qui anava a vendre els productes del seu hort, i qui tornava de mercat carregat amb sacs de planter, que llençava des del tren per recollir-los quan arribés a casa. La majoria de trens eren mixtes: compostos per vagonets de mercaderies i cotxes de viatgers. Les càrregues més freqüents eren les següents: el suro que arribava en barco d'Andalusia i Extremadura, per abastir les fàbriques de la zona; el carbó d'Astúries; fusta i

pasta de paper per a la fàbrica papera Torras; sal, productes alimentaris i materials de construcció.

El Carrilet va arribar a tenir 27 cotxes de viatgers, 8 furgons i 91 vagonets de càrrega, tenia un ample de via de 75 centímetres i les estacions del seu recorregut s'han conservat, a la majoria dels municipis, com a patrimoni cultural. L'estació de Sant Feliu, on hi havia el dipòsit de les locomotores i els tallers,

El circuit urbà del tren està previst que funcioni l'any 2005

estava formada per nombroses instal·lacions: 18 vies i 12 edificis en total (on actualment s'ubica una escola).

El Carrilet va tenir el seu apogeu entre els anys 20 i els 40, però amb l'arribada de la Guerra Civil, la crisi econòmica mundial i la postguerra, va anar en davallada. Els anys 60, amb la millora dels mitjans de comunicació per carretera, ja només sortien tres trens; l'estat

havia de fer la seva renovació i va decidir clausurar-lo.

El 10 d'abril de 1969 va arribar a Sant Feliu el darrer tren, on l'esperava tot el poble per dir-li adéu amb una gran tristesa.

L'Ajuntament de Sant Feliu recupera l'antic tren de via estreta per a un circuit urbà

Tot i la modernització dels vehicles, el material originari del Carrilet va ser usat fins als darrers dies, i aquest és dels més ben conservats de Catalunya. Amb l'intent de recuperar el material mòbil de l'antic ferrocarril de Sant Feliu, el mes de desembre de 2000, l'Associació d'Amics del Ferrocarril de les Comarques Gironines va proposar a l'Ajuntament la compra de la locomotora dièsel número 20 a un particular barceloní, i la número 4 i tres cotxes de passatgers a un col·leccionista de El Prat de Llobregat. L'objectiu és restaurar aquest material per tal de recrear un circuit urbà sobre l'antiga línia fèrria del port. Per altra banda, també es pretén restaurar la màquina número 1, exposada des del 1975 als jardins de Juli Garreta.

L'alcalde de Sant Feliu de Guíxols, Joan Alfons Albó, ens explica d'on arrenca aquest projecte:

Es va localitzar la màquina del Carrilet i el seu propietari la volia vendre. Una de les opcions era que la comprés l'ajuntament de Sant Feliu. Es disposava de documentació suficient per tal de saber com fer-la funcionar una altra vegada, per tal de reforçar la ciutat com a destí turístic i preservar el seu entorn natural. El tren ha estat un fet de molta rellevància per a una petita ciutat com Sant Feliu, ja que és part de la seva història. D'altres equips de govern s'havien interessat per la compra d'aquesta màquina. Es negocia el preu: 3'5 milions (de pessetes). L'Associació d'Amics del tren va anar a triar el material: una màquina i vagonets de diferents tipus, recanvis d'agulla, etc. L'any 2002